

AMERIKAANSCH STEMMEN ☒ OVER DE WERELD-CRISIS ☒

DE MISSIONARY MONTHLY ¹⁾ MET zijn Nederlandsch deel *De Heidenwereld* is een der aardigste en overzichtelijkste zendingsbladen, die ik ken.

Het vereenigt principiële beslistheid met frisch-Amerikaansche *Business*-geest. En zoo wordt een geheel verkregen, dat men altijd weer met veilig verlangen-naar-iets-goeds inziet.

De October-aflevering bevat een merkwaardig hoofd-artikel, waarvan ik de voornaamste gedeelten voor de lezers van *Timotheüs* vertalen wil.

Een stem uit Amerika voor Amerika — maar die ook ons, bewoners van Nederland, iets te zeggen heeft.

't Gaat over de wereldcrisis. Het opschrift is:

The Cause and cure of hard times.

Oorzaak en genezing van zware tijden.

De schrijver van 't artikel zegt, dat zowat alle Christelijke bladen in Amerika gewagen van de inzinking, die over heel de wereld voelbaar is. En nu is het interessant te lezen, hoe verschillend zoowel over de oorzaak als over de genezing der wereld-ellende geoordeeld wordt.

In een Zendingblad — aldus de schrijver van bovengenoemd artikel — vond ik twee artikelen over dit onderwerp. De eene schrijver zegt, dat de hedendaagsche noodtoestand zonder precedent in de geschiedenis is.

Wel liet President Hoover ons weten, dat het Amerikaansche volk reeds vijftien van zulke depressies in zaken had doorworsteld. En dat hij vast overtuigd was, dat evenals die vroegere tijdperken voorbij waren gegaan om plaats te maken voor normale omstandigheden, zoo ook ditmaal het stormtij zou overdrijven en het land weer welvaart zou genieten.

Maar — zegt de schrijver terecht — met één groot verschil. In vroegere tijdperken van ellende was er tevens een *geestelijke opwaking*. Door de beproeving keerden zich de menschen tot God. De kerken liepen vol, het geestelijk leven werd verdiept. De geschiedenis leert ons, dat welvaart en weelde geestelijke inzinking tengevolge heeft, terwijl beproeving en ontbering de harten der menschen hemelwaarts heft.

En dit nu is het bedenkelijke van de hedendaagsche wereldcrisis: de menschen keeren God den rug toe, er is een onrustbarend gebrek aan belangstelling in geestelijke dingen, de kerken worden leeger, het aantal leden slinkt, er is onverschilligheid voor, zoo geen vijandschap tegen de geestelijke dingen.

De natie (Amerika) heeft God verlaten en dient den mammon.

En dan gaat hij nog dieper op de zaak in, en citeert Roger Babson, die onlangs zeide: „Depressies in de zakenwereld worden veroorzaakt door losbandigheid, oneerlijkheid en door ongehoorzaamheid aan Gods wil, waarvan inzinking van het zedelijk karakter noodwendig en noodlottig gevolg is.”

Wijlen President Wilson zeide: „Onze cultuur kan niet stand houden, tenzij ze gered worde door den godsdienst.”

En daarom, zegt de schrijver, moet ons volk berouw

hebben in zak en assche. Wij moeten terug naar den geestelijken ernst, naar de geestelijke diepte van de Pelgrimvaders. Wij moeten er weer aan herinnerd worden, hoe onzeker alle aardsche genot is, hoe licht 't verdwijnen kan — maar dat wij schatten kunnen opleggen in den hemel. De oorzaak van den tegen-spoed der menschheid is: haar vervreemding van God.

Er bestaat een nauw verband tusschen den mensch en de aarde, die hij bewoont. Wij staan of vallen te zamen.

Zooals Gods Woord 't ons zegt in Deut. 11 : 16 en 17: „Wacht uzelf, dat ulieder hart niet verleid worde, dat gij afwijkt, en andere goden dient, en u voor die buigt; dat de toorn des HEEREN tegen ulieden ontsteke, en Hij den hemel toesluite, dat er geen regen zij, en het aardrijk zijn gewas niet geve; en gij haastelijk omkomt van het goede land, dat u de HEERE geeft.” ☒

Behalve dit artikel vermeldt de schrijver in de *Missionary Monthly* nog een merkwaardig document. Het heet „Terugroep naar het gebed,” is geteekend door tal van vooraanstaande Amerikaansche zaken- en beroepsmenschen, en is rondgezonden aan Christenen van alle richtingen in de Vereenigde Staten en Canada.

Dit document is dáárom zoo merkwaardig, omdat deze zakenmenschen eenparig bekennen, dat er een natuurlijke verklaring is voor de tegenwoordige economische wereld-depressie: een verklaring, die het meest ontstellend verschijnsel in de wereldgeschiedenis is.

En dan belijden zij, allen, hun aandeel in de verantwoordelijkheid voor en de schuld aan de hedendaagsche economische inzinking, doordat zij God niet erkend noch rekening met Hem of met Zijn macht om te helpen gehouden hebben.

Uit dit uitvoerig document slechts enkele grepen.

Geconcludeerd wordt, dat hoewel de condities voortreffelijk zijn, er overproductie is van handelswaren, en door deze overproductie de ellende der werkeloosheid, waaronder millioenen gezinnen in alle beschaafde landen te lijden hebben. Dat de wereld in haar geheel alles ter beschikking heeft wat noodig is, om de hoogste trap van welvaart te bereiken, die ooit door den mensch is uitgedacht. En dat de knapste koppen hun onmacht belijden, om voor het nijpend wereld-probleem oplossing te vinden.

En dan constateert het document, dat dit aangrijpend verschijnsel alleen te verklaren is door den toorn Gods, die klaarblijkelijk op de menschheid rust. Dat het *om onze zonden* is, dat God heeft toegelaten, dat wij onzen modernen toren van Babel bouwden, opdat Hij Zijn macht zou toonen. En dat wij geen redding zullen vinden, totdat wij onze zonden belijden en onszelf voor God vernederen en Zijn vergevende genade en wijze leiding inroepen.

En dan belijden de ondertekenaars van den zend-brief, de zaken- en beroepsmenschen, nadrukkelijk:

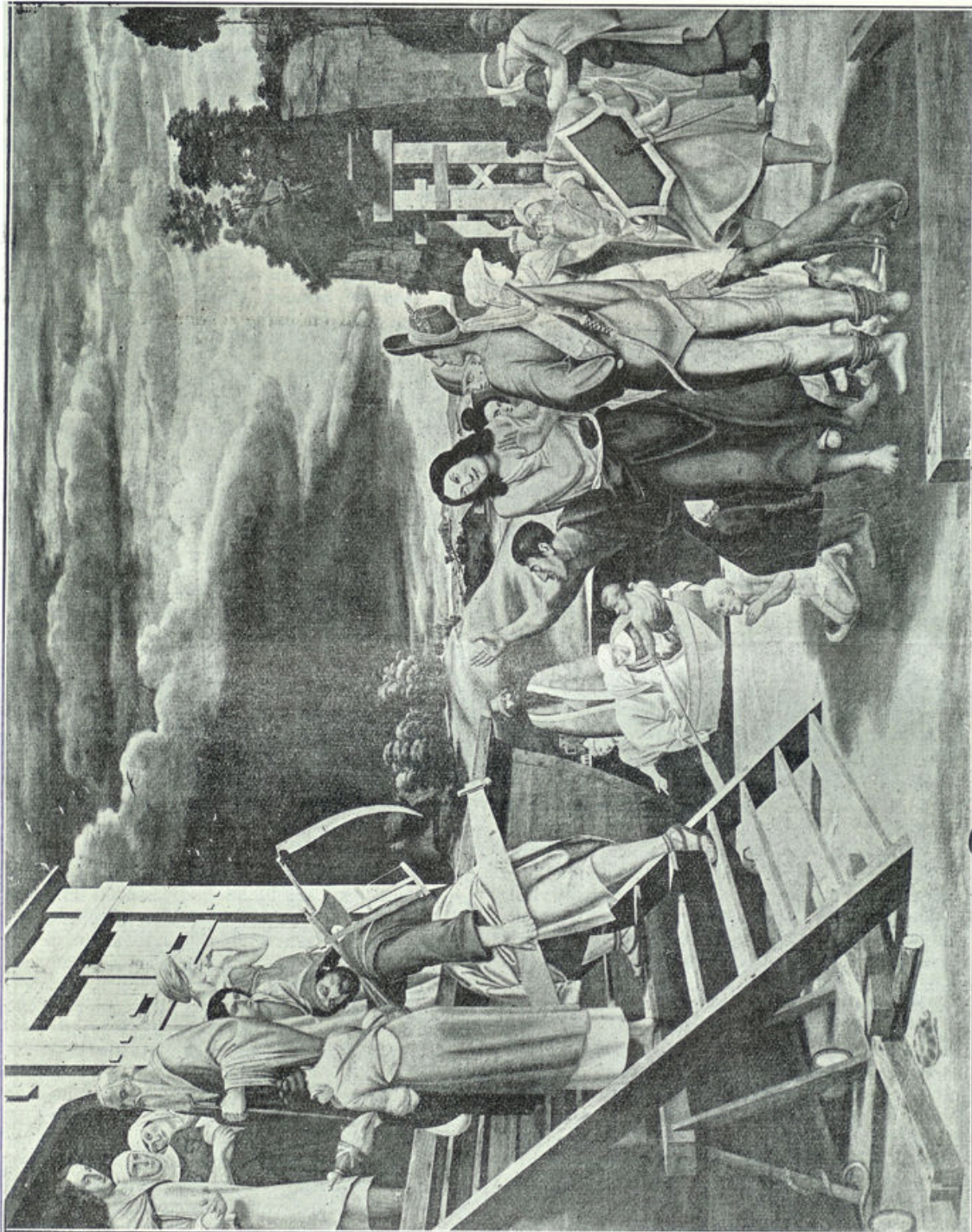
„dat ook zij de verantwoordelijkheid dragen voor de ellende en de straf, die heel de wereld neerdrukt;

dat zij hun naasten niet hebben liefgehad als zichzelf;

dat zij hun zaken gedreven hebben alsof de winst het eenige doel, en de menschelijke nooddrift het enig middel daartoe was.”

En ten slotte spreken zij den wensch uit, dat de verschillende regeeringen een dag van gebed en boete uitschrijven.

¹⁾ Uitgave van Heidenwereld Publishing Company, 48 E. Eightst. Holland. Mich. U. S. A.

Naar een schilderij van Friedrich Olivier
„In de dagen van Noach.”

Geloof en vervreemding van God

Merkwaardige bekentenis en belijdenis van voor-
aanstaande leiders op zakengebied!

Zou in Holland zoo iets mogelijk zijn?

In Amerika is zooveel mogelijk, dat in ons land
niet denkbaar is.

Ten kwade, ja — maar óók ten goede.

We zien het hier wederom.

Deze zakenmensen komen openlijk tot dezelfde
conclusie, die wij, toen er van de groote zorgen en
gevaaren van thans nog geen sprake was, reeds van
mannen als Beets, Da Costa en Groen van Prinsterer
gehoord hebben.

Beets zei:

„Wat afvalt van den hoogen God,
moet vallen!”

En Da Costa:

„'t Geheim van allen zegen,
(Oranje en Neerland! hoor 't!)
Is in Gods vrees gelegen,
Zijn dienst, Zijn gunst, Zijn Woord!”

En Groen had, door zijn studie van onze geschie-
denis gezien, „dat de welvaart der natie met de be-
lijdenis des Evangelies in verband heeft gestaan.”

En als ten slotte deze fundamenteele waarheden
weer als juist zullen worden erkend — als zal worden
ingezien, dat *de vreeze des Heeren* het beginsel der
wijsheid is, ook voor de oplossing der wereld-crisis,
zal dan niet het hedendaagsche wereldlijden, hoe
moeilijk en bitter ook, tóch ons den zegen brengen
van de vreedzame vrucht der gerechtigheid?

God geve het!

H. S. S. K.

LIEDEREN

„Midden in het leven heeft
ons de dood omvangen”.

HET BEGINT LICHT TE WORDEN IN DE
kloof bij Sint Gallen. Luide bijslagen toonen
weltra, dat het werk weer begonnen is. Het
moeilijke werk van de overbrugging van de kloof. Ja,
het had reeds zoo menig leven geëischt. En de abt van
Sint Gallen had den bouw bevolen, want er kwamen
steeds meer bezoekers en bedevaartgangers naar het
beroemde klooster met zeer geleerde monniken. Ze
wilden de geleerde, vrome en vroede mannen raadplegen
en kwamen in grooten getale. Maar de weg was
moeilijk en gevaarlijk en menig bedevaartganger was
omgekomen zonder den troost of den raad der mon-
niken te hebben gehoord. Dat moest anders worden.
En de abt, niet gewoon, een eenmaal opgevat plan
lang uit te stellen, had bekwame bouwmeesters laten
komen uit Italië. Plannen werden gemaakt, kosten be-
rekend, moeilijkheden en bezwaren overwogen, en ten
slotte werd het bevel tot den bouw gegeven.

En nu waren de arbeiders reeds drie weken aan den
gang en het werk vlotte. Iederen morgen reed de abt
uit om te zien, hoever men al was opgeschoten. Iede-
ren morgen begeleidde hem zijn vertrouwde, de monnik
Notker Labes. Hij was nog een betrekkelijk jonge
geestelijke en had het niet gewaagd bezwaren te op-
peren tegen het plan van den abt, ofschoon hij ver-
moedde, dat het niet zoo gemakkelijk zou zijn, om het
uit te voeren, als zijn superieur wel gedacht had. Deze

had hem opgedragen het opzicht te houden over de
werklieden en alle maatregelen te nemen tegen moge-
lijke ongevallen. Daarom was Notker in dezen tijd
maar zelden in zijn cel. Hij was bij het werk en deed
daar zijn plicht.

De buitenlandsche werklieden hadden hem liefge-
kregen om zijn vriendelijkheid. Elken morgen beant-
woordden zij vroolijk zijn groet. Notker was niet alleen
een vrome, goedhartige man, die verstand had van het
bouwen, maar hij was ook een fijngevoelig dichter.
Bij feestelijke gelegenheden, bij dank- en bededagen
en wanneer er hoog bezoek in het klooster kwam, dan
dichtte broeder Notker een versje. En zijn lofpoeempjes
in den slachttijd op de heerlijkheden van een kostelijk
maal vonden bij alle broeders bijval. De goede mon-
niken hielden van een goede tafel.

Maar voor zichzelf schreef hij gedichten, die hij
angstvallig voor allen verborgen hield, gedichten over
God, over de nooden zijner ziel, over zijn verlangen
naar een goed en heilig leven. Ach ja, een jonge, ge-
zonde man, die tot ascese (streng levenswijze) veroor-
deeld was, kent den strijd. Maar woud en veld, de
kleine voorvallen van het leven van elken dag, gaven
hem ook stof voor zijn gedichtjes. En er sprak ver-
trouwen, geloofskracht en moed uit zijn poëzie.

Op een morgen reed hij weer naar den bouw. Het
moeilijke werk liep ten einde. Nog een paar meters,
dan konden de dorpelingen, de monniken en de vreem-
delingen veilig de kloof overgaan. De arbeiders span-
den zich in. En Notker peinsde over zijn leven en dat van
deze sloovers en slavers.

Plotseling wordt hij door een luiden gil uit zijn
overpeinzigen opgeschrikt. Hij ziet menschen naar
den kant loopen, ontstelde gezichten, wanhoopsgebaren
en hoort luid geschreeuw. Hij geeft zijn paard de
sporen en draaft naar de plaats, waar de arbeiders
bijeën staan. Daar hoort hij het treurige nieuws. Een
balk is gebroken en drie mannen, die er op stonden,
waren in de diepte gestort. Met gebroken ledematen
lagen ze daar beneden. Weggerukt, plotseling uit het
volle leven. Snel, snel was de dood over hen gekomen.
Zonder biecht, zonder absolutie waren ze heengegaan,
om te verschijnen voor het aangezicht van hun Rechter.

„De Heere geve hun armen zielen Zijn zegen,” mom-
peld Notker, die bleek van schrik machteloos op zijn
paard zat. Een werkmán hielp hem er af, anders was
hij neergestort. De schrik had hem aangegrepen. „Weg
van hier,” ging het door zijn hoofd, en de verbaasde
arbeiders alleen latend met hun smart over de veron-
gelukte makkers, sprong hij weer op zijn paard en reed
het bosch in. Weg, weg, van deze plaats des onheils.
Vergeten de herinnering aan het vreeselijk schouwspel
des doods, licht zoeken om de duisternis te vergeten,
dat wilde hij.

Uren lang reed hij door de eenzaamheid en lang-
zamerhand kwam de rust. Toen keerde hij naar zijn
klooster terug. Op de plaats van het ongeval was de
arbeid weer aan den gang. Daar kon men niet lang
klagen en treuren. Het leven stelde zijn eischen weer.
Maar in de stilte van zijn cel knielde de monnik en
bad. Lang knielde hij in zijn lagen bidstoel met het
gelaat naar het beeld van den gekruisten Heiland ge-
keerd. „Midden uit het leven,” fluisterde hij, „midden
in hun volle kracht.” Hij kon het gezicht niet kwijt
raken; telkens zag hij de verpletterde lichamen vóór
zich van hen, met wie hij een paar minuten te voren
nog geschermt en gelachen had.

„Midden uit het leven weggerukt.”